

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 15.6.2005
COM(2005) 257 galīgā redakcija

-

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

Iestādei, kas atbrīvo no atbildības, adresēts gada pārskats par 2004. gadā veiktajām iekšējām revīzijām(Finanšu regulas 86. panta 4. punkts)

Pilnas teksta yra pieejamas tik FR-DE-EN kalbomis.

{SEK(2005) 782 }

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	Ievads	3
2.	Pārskats par <i>IAS</i> revīzijas darbu 2004. gadā	3
3.	Galveno iegūto datu un sniedzamo ieteikumu kopsavilkums	5
4.	Secinājumi	9

1. Ievads

Šā trešā ikgadējā iekšējās revīzijas pārskata uzdevums ir informēt iestādi, kas atbrīvo no atbildības, par darbu, ko 2004. gadā paveicis Komisijas iekšējās revīzijas dienests (*IAS*).

Šis pārskats ir Iekšējo revidentu ikgadējā iekšējās revīzijas pārskata Komisijai saīsināta versija (saskaņā ar Finanšu regulas 86. panta 3. punktu). Tas lielā mērā balstās uz darba rezultātiem, ko veicis *IAS*, lai izpildītu Reformu baltās grāmatas 87. pasākumu¹, bet tajā arī ņem vērā citas revīzijas, kas pabeigtas 2004. gadā, tostarp kontrolrevīzijas attiecībā uz agrākām revīzijām un citus attiecīgus avotus, piemēram, pārskatu par *RELEX* ģenerāldirektorātiem², pirmo kopsavilkuma ziņojumu par paša ģenerāldirektorāta iekšējās revīzijas (*IAC*) darbu³ un pasākumus pēc sistemātiskajiem ieteikumiem, ko 2003. gadā veica iekšējais revidents.

Padziļināto revīziju un kontrolrevīziju rezultātā, ko veica *IAS*, tika izveidoti ieteikumi, ko adresē attiecīgajam ģenerāldirektoram, kurš atbild par to, lai tiktu veikti pasākumi. Šis pārskats ir vērsts uz ieteikumiem, kas ir visas Komisijas interesēs, kuru joma bieži var pārklāties un kuri varētu attiekties ne vien uz revidētajiem, bet arī uz citiem ģenerāldirektorātiem.

2. Pārskats par *IAS* revīzijas darbu 2004. gadā

Lai *IAS* varētu pildīt savu uzdevumu, tas darbojas saskaņā ar Finanšu regulu un *IAS* statūtiem, kā arī vispārātzītiem principiem un starptautiskajiem standartiem, kas reglamentē iekšējo kontroli un iekšējo revīziju, t.i., *COSO* kontroles pamatnostādņem⁴ un Iekšējo revidentu institūta (*IAA*) profesionālajiem standartiem un prakses ieteikumiem⁵. *IAS* revīzijas darbs koncentrējas četrās galvenajās kategorijās, kā noteicis *IIA*: finanšu un operatīvās informācijas ticamība un integritāte, operāciju efektivitāte un iedarbīgums, aktīvu aizsardzība un normatīvo un administratīvo aktu un līgumu ievērošana. Tajā arī ietilpst orientēšanās uz Komisijas stratēģiskiem augsta līmeņa mērķiem un apmērs, kādā tie ir saskaņoti ar savu kopējo uzdevumu un atbalsta to⁶.

IAS revīzijas darbs balstās uz trīs gadu mainīgo stratēģisko plānu, ko pieņēma 2004. gada sākumā un ko katru gadu atjaunina, lai iekļautu vajadzīgās izmaiņas. Revīzijas darbs 2004. gadā bija vērsts uz revīziju pabeigšanu, riska novērtējumiem un statistisko novērtēšanu, kas jāveic saskaņā ar 87. pasākuma programmu (skat. zemāk tabulu), un svarīgāko iegūto datu atspoguļošanu kopsavilkuma ziņojumā Revīzijas progresa komitejai (*APC*) 2004. gada septembrī un 2005. gada janvārī⁷. *IAS* revīzijas pārbaudes programmā 2004. gadā bija vērojama arī intensifikācija.

¹ Reformu baltās grāmatas 87. pasākumā ir prasīts, lai *IAS* pārskatītu ĢD iekšējās kontroles sistēmas uzlabojumus un pastiprināšanu un veiktu pārvaldības un kontroles sistēmas revīzijas pilnu ciklu visos ģenerāldirektorātos.

²

³

⁴ Skat. www.coso.org; ieskaitot 2004. gada septembra izdevumu *Enterprise Risk Management – Integrated Framework*.

⁵ Skat. www.theiia.org.

⁶ Kā noteikts izdevumā *COSO Enterprise Risk Management – Integrated Framework*.

⁷ *APC* saņēma informāciju par sākotnējiem secinājumiem 2004. gada 20. septembrī un apsprieda galīgo pārskatu 2005. gada 14. janvārī.

ācija, ja ņem vērā, ka tagad ir pieejami pietiekoši revīzijas dati kopš revīzijas darba sākuma. Šajā kontekstā IAS Statistikas biroja revīzijas darba pārbaude ir īpaši nozīmīga, un to pagarinās līdz 2005. gadam.

IAS 2004. gada decembrī arī sniedza savu pirmo divu gadu kopsavilkuma ziņojumu par darbu, ko veikušas ģenerāldirektorātu IAKS, vērsot Komisijas uzmanību uz vairākām galvenā riska jomām⁸. Kā norādīja APC, turpmākajos ziņojumos ir jāizmanto saskaņotie pārskata kritēriji Komisijas iekšējā revīzijā.

Pārskats par 2004. gadā veiktajām revīzijām (un to atspoguļojumu pielikumos):

Revīzija	Paskaidrojuma raksts par revīzijas plānošanu	Noslēguma ziņojums
<i>Jomu pārklāšanās, administratīvās un citas atbalsta sistēmas</i>		
Oficiālo publikāciju birojs	2004. gada 2. marts	2004. gada 15. oktobris
IT kontrole uz vietas COMP	2003. gada 17. jūlijs	2004. gada 20. jūlijs
IT kontrole uz vietas SG	2003. gada 17. jūlijs	2004. gada 31. jūlijs
Riska novērtēšana un statistiskā novērtēšana: risku novērtējumi SG, SJ, OLAF, ADMIN, ADMIN/DS, EPSO, OIB, PMO, DIGIT, SCIC, OIL, DGT, GOPA, 36 ITC		
<i>Iekšējā politika, tai skaitā pētniecība</i>		
EAC	2004. gada 15. marts	2004. gada 21. septembris
ENV	2004. gada 29. marts	2004. gada 17. septembris
ESTAT II	2003. gada 17. novembris	2004. gada 19. marts
INFISO	2004. gada 30. aprīlis	2004. gada 20. oktobris
JRC	2004. gada 26. marts	2004. gada 21. oktobris
Riska novērtēšana un statistiskā novērtēšana: ECFIN, ENTR, COMP, SANCO, TREN, JAI, MARKT, TAXUD		
<i>Strukturālie pasākumi un kopējā lauksaimniecības politika</i>		
EMPL	2003. gada 22. maijs	2004. gada 22. jūlijs
AGRI darbs pēc kontroles	2004. gada 20. oktobris	2005. gada 25. februāris
REGIO darbs pēc kontroles	2004. gada 24. septembris	2004. gada 23. decembris
Riska novērtēšana un statistiskā novērtēšana: FISH		
<i>Ārējā politika, tai skaitā pirmspievienšanās atbalsts</i>		
AIDCO	2003. gada 31. jūlijs	2004. gada 29. aprīlis
ELARG darbs pēc kontroles	2004. gada 20. septembris	2005. gada 21. janvāris

Riska novērtēšana un statistiskā novērtēšana:

TRADE

Rādītājs attiecībā uz to, kā revīzijas dienesti pieņem IAS revīzijas datus un ieteikumus, ir augsts, jo tika pieņemti 84 % visu sniegto ieteikumu un vēl 10 % ieteikumu tika pieņemti ar piebildēm. Tas liecina par to, ka revīzijas ieteikumu uzskata par noderīgu, lai veiktu uzlabojumus, bet arī vadība uzņemas atbildību, lemjot par to, vai tā vēlas ievērot norādījumus un, ja tos ievēros, tad kādā mērā. Vienā gadījumā revidējamais noraidīja kritisku ieteikumu, jo tika uzskatīts, ka pasākumus pēc kontroles nav iespējams pārvaldīt ģenerāldirektorāta līmenī.

IAS 2004. gadā sniegto revīzijas ieteikumu pieņemšana:

	Pieņemts	Pieņemts ar piebildēm	Daļēji noraidīts	Noraidīts	Kopā	%
Kritiski	39	1	0	1	41	10%
Ļoti svarīgi	119	21	0	5	145	38%
Svarīgi	151	22	7	5	185	48%
Vēlami	12	0	1	1	14	4%
Kopā	321	44	8	12	385	100%
%	84%	11%	2%	3%	100%	

3. Galveno iegūto datu un sniedzamo ieteikumu kopsavilkums (sīkāka informācija dota 3. pielikumā)

1. ieteikums

Ģenerāldirektorātiem jācenšas uzlabot savu rādītāju kvalitāti un izveidot integrētu pieeju darbības rezultātu noteikšanai un izvērtēšanai. Šajā ziņā ir jālemj par **vienotās novērtēšanas sistēmas** izmantošanu, kura ir īpaši veidota tā, lai palīdzētu īstenot kvalitātes vadību valsts sektora organizācijās. Gan finansiālo, gan operatīvo darbības rezultātu galvenie rādītāji ir jādefinē un jāatspoguļo uzziņu dokumentā „*tableau de bord*”, ko regulāri iesniedz vadībai, lai palīdzētu izsekot un uzraudzīt darbības rezultātus galvenajās jomās. Kopējās kvalitātes pārvaldības instrumenti vai paņēmieni, piemēram, **salīdzinošā novērtēšana** un **apmierinātības izpēte** jālieto izlases veidā kā daļa no atsauksmēm, ko nepieciešams saņemt no labumguvējiem un citiem interesentiem.

2. ieteikums

ĢD līmenī riska vadība ir jāiekļauj regulāros vadības procesos, tā jāveic visā stratēģiskās plānošanas procesā un pēc tam jāiekļauj pastāvīgajos vadības pārskatos un lēmumu pieņemšanā. Par kritiskiem riskiem un vadības reakcijām ir jāziņo Ikgadējā vadības plānā un Ikgadējā darbības pārskatā.

Ģenerāldirektorātu grupām ir jāizpēta ģenerāldirektorātu grupas mēroga riska vadības koncepcijas efektivitāte attiecībā uz to galvenajiem mērķiem. Tā rezultātā jāpalielinās koordinācijai un jāatklāj sinerģija.

Lai atbalstītu riska vadību un lēmumu pieņemšanu, jā sagatavo un jāpiemēro **Komisijas mēroga riska pārskatīšana Komisijas līmenī (ļaujot gūt pilnīgu pārskatu par galvenajiem riskiem)**.

3. ieteikums

Lai gan daži ģenerāldirektorāti ir veikuši pasākumus, lai ievērotu drošības politiku/vadlīnijas, tagad vadībai ir jānodrošina, lai tiktu izveidoti un pārbaudīti kļūmes novēršanas un ārkārtas rīcības plāni. Ir svarīgi arī veikt piesardzības pasākumus visām lielākajām informācijas sistēmām, lai garantētu informācijas drošību un operāciju nepārtrauktu darbību.

Ar integrētākām vadības informācijas sistēmām ir jāatbalsta galvenie administratīvie procesi (piemēram, līgumu un dotāciju pārvaldība), un tā rezultātā vadība varēs labāk uzraudzīt projektu īstenošanu⁹.

4. ieteikums

Pārskatot Finanšu regulu un Īstenošanas noteikumus, īpaša vērība jāvelta vienkāršošanai un samērīgumam, lai panāktu **labāku līdzsvaru starp attiecīgajiem riskiem un kontroles izmaksām**. Tas attiecas, piemēram, arī uz dotāciju pārvaldību, kur gan Komisijai, gan labumguvējiem varētu ievērojami samazināt izmaksas, saskaņojot un vienkāršojot nodošanas un/vai finansēšanas metodes.

Līdztekus Finanšu regulas pārskatīšanai tāda pati uzmanība ir jāpievērš attiecīgajiem nozaru tiesību aktiem un finanšu instrumentu un programmu uzbūvei.

5. ieteikums

Jānosaka un regulāri jāpārskata finanšu procedūras un deleģēšanas līmeņi, balstoties uz pienācīgu riska novērtējumu, lai kontroli pielāgotu riska pakāpei. Zemas riska pakāpes darījumi ir jāāveic vienkāršotās procedūrās, turpretim augstākas riska pakāpes darījumiem jāparedz, ka jābūt augstāko vadītāju atļaujai vai papildus tiem jābūt iepriekš vizētiem.

6. ieteikums

Jāpastiprina un regulāri jāveic vadības uzraudzība attiecībā uz iekšējo procedūru efektīvu piemērošanu, kur cita starpā ietilpst funkciju sadalījums, deleģēšana un noteikumi par aizvietošanu, un to atbilstību Finanšu regulai (*FR*), Īstenošanas noteikumiem (*IR*) un citiem attiecīgiem aktiem.

Jāpastiprina paveikto darbību kontrole, lai nodrošinātu iekšējās kontroles efektīvu un nepārtrauktu darbību saskaņā ar plānoto. Šajā ziņā ģenerāldirektorāta gada deklarācija īpaši jāvērs gan uz esošās iekšējās kontroles (projekta) adekvātumu, gan uz tās efektīvu darbību pārskata periodā¹⁰.

⁹ Ar šo jāsaprot, ka 2005. gadā *ABAC* tālāka izstrāde tiks vērsta uz dažiem no šiem jautājumiem, bet par to ir jāparliecinās procesa īpašniekiem.

7. ieteikums

Jāuzlabo metodoloģija, tostarp riska novērtēšana, ko izmanto finanšu revīziju veikšanai. Katru gadu ir jāsniedz rezultātu pārskats, par kuru ziņo AAR un ko konsolidē ĢD kopsavilkuma pārskatā. Atkārtotas vai sistēmiskas problēmas ir jāidentificē kopā ar pasākumiem, ko veic vadība, lai novērstu to atkārtošanos.

8. ieteikums

Jāizstrādā skaidra revīzijas stratēģija attiecībā uz noslēguma revīzijām, pasākumi jāplāno savlaicīgi, un tie jāiekļauj kopējā revīzijas plānā. Pie galvenajiem elementiem pieder šādi: skaidra un dokumentāli noteikta procedūra un riska novērtēšanas modelis, kas noteikts sistēmas revīzijām, lai izvēlētos noslēguma revīzijas; funkcijas un atbildības, kam jābūt skaidri noteiktām (tostarp procedūras, kādās apstiprina pārskatus, un turpmāko pasākumu process); kā arī uzdevumam vērtēti pietiekoši resursi. Lai izvairītos no kavēšanās, jāpilnveido darba plūsma un jānosaka indikatīvi termiņi, kas jāievēro katrā procesa etapā. Noslēguma revīziju metodoloģija jānosaka revīzijas rokasgrāmatā.

Jāpieņem attiecīgi pārskata instrumenti, lai nodrošinātu pareizu noslēguma revīzijas procesa uzraudzību un to koriģējošo procedūru uzraudzību, kas uzsāktas revīziju rezultātā.

Galvenajā mītnē un Eiropas Komisijas delegācijās jāveic vajadzīgie koriģējošie pasākumi, lai pievērstos atklātajām problēmām, jo īpaši attiecībā uz trūkumiem un nepilnībām pašas Komisijas vadības un kontroles sistēmā, un uzsāktu atgūšanu saskaņā ar Finanšu regulu un Īstenošanas noteikumiem.

9. ieteikums

Dubults finansējums: jāveicina un jāpanāk, lai ĢD efektīvāk izmantotu pastāvošos instrumentus, piem., godprātīguma apliecinājumu „*declaration sur l'honneur*”, paredzot iespēju nepatiesa apliecinājuma gadījumā piemērot juridiskas sankcijas, kā arī norēķinu prasības, kas piemērojamas attiecībā uz dotāciju saņēmējiem, un regulāras vai atsevišķas konsultācijas ar citiem ĢD¹¹. Ar Komisijas mēroga instrumentu palīdzību ir jāveic riska mazināšanas papildu kontrole, lai ierobežotu dubulta finansējuma risku. Šajā ziņā tas, ka 2004. gada pēdējā ceturksnī tika izveidota ABAC līgumu datu bāze un centrālā datne par juridiskajām personām (*Central Legal Entities File*), ir pozitīvs solis, tomēr tas vēl negarantē pilnīgu novēršanu. Ideālā gadījumā sistēmu varētu pilnveidot, izgaismojot gadījumus, kad viens un tas pats līgumslēdzējs/dotācijas saņēmējs iegūst ES finansējumu no dažādiem ĢD par vienu un to pašu darbību.

Ekspertu izraudzīšanās – potenciāls interešu konflikts: jāveic uzlabojumi attiecībā uz ekspertiem, kas iesaistīti projektu atlasē. Tas attiecas uz nepieciešamību, lai neatkarīgus ekspertus pieņemtu darbā ar attiecīgām konkursa procedūrām. Izvēlētajiem ekspertiem ir jāāpieprasa parakstīt deklarāciju par interešu konfliktu (kā tas jau notiek dažos ĢD)¹².

¹⁰ Tiek konstatēts, ka šajā ziņā vērojams progress; 2004. gada 3. decembra Cirkulārā par 2004. gada darbības pārskatiem (SEC(2004)1562) ir vairāk uzsvērtā vajadzība aprakstīt esošo iekšējās kontroles sistēmu un to, cik tālā uzskatāma par efektīvu, vērstoties pie galvenajiem riskiem (jo īpaši AAR 3. un 4. daļā).

¹¹ Skat. V sadaļu „Iepirkumi” Finanšu regulā, jo īpaši Īstenošanas noteikumu 133. pantu.

¹² Jāpiemin, ka dažos ĢD pastāvošā juridiskā sistēma var paredzēt atšķirīgus noteikumus.

10. ieteikums

Iekšējās kontroles validācija: jāveic pasākumi, lai pirms jaunā programmu veidošanas cikla valstu aģentūrās pabeigtu iekšējās kontroles sistēmu obligāto validāciju. No MS jāsaņem pārvaldības nodrošināšanas deklarācijas. Jāuzlabo turpmākie pasākumi attiecībā uz jautājumiem, kas izriet no neatkarīgu revidentu sagatavotiem sertifikācijas ziņojumiem.

Budžeta īstenošana: lai iegūtu pilnīgāku priekšstatu par programmas izpildi, jāveido statistika, ņemot vērā gan maksājumus, ko veica ĢD, kurš atbild par attiecīgo programmu, gan tos, ko veica attiecīgās valstu aģentūras. Šiem attiecīgajiem dienestiem arī ir jāorganizē sīkāka turpmākā pārbaude attiecībā uz avansa maksājumiem un nopelnītajiem procentiem¹³.

Paveikto darbību kontrole, ko veic valstu aģentūras: jānosaka skaidras vadlīnijas attiecībā uz minimālajām prasībām un minimālo aptveramo jomu, kas jānodrošina valstu aģentūrām ar to veiktajām paveikto darbību kontrolēm. Piemēram, finanšu riski un atbildība attiecībā uz finansiāliem zaudējumiem sakarā ar labumguvēju maksātne spēju nav identificēti ticamā veidā.

11. ieteikums

Lai pastiprinātu esošo kontroli attiecībā uz slepenas vienošanās riska, interešu konflikta un iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas riska mazināšanu, jāveic analīze, lai identificētu tādus līgumslēdzējus vai labumguvējus, kuru rokās lielā mēra koncentrēti līdzekļi no konkrētā ĢD. Šajā ziņā rūpīgi jāpievērš uzmanība gan privātām, gan nevalstiskām organizācijām, kuras regulāri saņem finansējumu no Komisijas dienestiem vai nu ar līgumu, vai dotāciju palīdzību.

12. ieteikums

Ģenerāldirektorātiem, kuros nozīmīga galveno darbību daļa ilgā laika posmā tiek nodota vienam un tam pašam līgumslēdzējam, ir rūpīgi jāizvērtē riski, kas izriet no šādas atkarības, un jānodod jautājums oficiāli izskatīt augstākajai vadībai.

13. ieteikums

Nevalstiskām organizācijām piešķirtu dotāciju funkcionēšana un atbilstība Finanšu regulai (*FR*) un Īstenošanas noteikumiem (*IR*): jāpārliedz par atbilstību *FR* un *IR*.

Jāpanāk progress, ieskaitot pareizu plānošanu un saziņu ar attiecīgajām NVO, lai nodrošinātu atbilstību tām prasībām, kas Finanšu regulā paredzētas attiecībā uz kārtējo finansēšanas izdevumu pakāpenisku samazināšanu.

4. Secinājumi

Attiecībā uz Komisijas pastāvīgajiem centieniem modernizēt un nostiprināt savu pārvaldības un kontroles sistēmu 2004. gadā tika panākti vairāki pavērsiena punkti. Stājās spēkā jaunie civildienesta noteikumi, un ģenerāldirektorāti turpināja savus centienus uzlabot iekšējās kontroles sistēmas, kas izveidotas Komisijas reformas ietvaros. Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) pabeidza Reformu baltās grāmatas¹⁴ tā saukto 87. pasākumu, veicot revīzijas darbu (tostarp statistiskās novērtēšanas un riska novērtējumus) trīsdesmit trīs Komisijas dienestos.

¹³ Paredzēts, ka šiem jautājumiem pievērsīsies *ABAC*.

¹⁴ [atkārtojas iepriekšējā rinda]

Raugoties vairāk no stratēģiskā aspekta, iekšējais revidents revīziju darba un ieteikumu rezultātā ir nonācis pie vairākiem **secinājumiem**, kas komisijai var ievērojami palīdzēt uzlabot pārvaldību un panākt labākus izpildes rezultātus.

Iekšējās kontroles sistēma

Pašnovērtējumā¹⁵ ĢD norādīja, ka tie ir panākuši augsta līmeņa atbilstību Iekšējās kontroles standartiem (ICS). Arī IAS revīzijas apstiprina ievērojamo progresu šajā ziņā. Tomēr šajās revīzijās arī atklājās, ka joprojām pastāv kritiskas kontroles nepilnības, ka joprojām nepieciešami nozīmīgi uzlabojumi galvenajās jomās, piemēram, dotāciju pārvaldības un publisko konkursu jomā, vadības uzraudzībā un paveikto darbību kontrolē (gan attiecībā uz Komisijas pārvaldīto finansējumu, gan to pārvaldību, kas kopīga ar dalībvalstīm) un ka Komisija joprojām nav pasargāta no iespējamām kontroles kļūmēm.

1. secinājums

Neraugoties uz ievērojamo progresu attiecībā uz iekšējo kontroli, joprojām pastāv **nozīmīgas nepilnības** tādās jomās, kā, piemēram, dotāciju pārvaldība un publisko konkursu joma, vadības uzraudzība un paveikto darbību kontrole. Šīm nepilnībām ir jāpievēršas steidzamā kārtā.

Tomēr mērķi ar to vēl neaprobežojas, un tie ir divējādi: pirmkārt, atbilstība Iekšējās kontroles standartiem vēl nav galīgais rezultāts. Svarīgi ir tas, lai iekšējās kontroles sistēmas būtu iedarbīgas, sniedzot pamatotas garantijas, ka ir sasniegti Komisijas mērķi, ir ievēroti tiesību akti un ka Komisijas sniegtie finanšu pārskati ir droši¹⁶. Otrkārt, risinājumam nav noteikti jābūt lielam pārbažu skaitam, bet gan labākai un izmaksu ziņā racionālākai kontrolei. No jauna izveidotajiem noteikumiem tagad jāiziet nākošais loģiskais posms, t.i., tie ir jāprecizē sīkāk, pamatojoties uz gūto pieredzi, ņemot vērā **vienkāršošanu un samērīgumu** attiecībā uz izmaksām un riskiem.

Tas attiecas arī uz kopīgi veikto pārvaldību, kur iedarbīguma labad apstiprinājumam vispirms jānāk no dalībvalstu puses, nevis tas jāgūst no vairākām Komisijas pārbaudēm uz vietas. Tādēļ IAS savā pēdējā gada pārskatā ierosināja ieviest atklāšanas un nodrošināšanas deklarācijas dalībvalstu pārvaldībai¹⁷.

Jāveic papildu pasākumi, lai kontroli iekļautu standarta vadības procesā. Piemēram, plānošana un mērķu izvirzīšana vēl nav pietiekoši iekļauta regulārajā pārvaldības darbībā, un tas nozīmē to, ka ĢD līmenī ir ierobežota ietekme un produktivitāte. Risinājums būs nodrošināšana, lai vadītāji apzinātos, ka iekšējā kontrole, to pareizi īstenojot, viņiem efektīvi palīdzēs sasniegt izvirzītos mērķus.

2. secinājums

Ģenerāldirektoriem jāpieliek visas pūles, lai panāktu **savas kontroles sistēmas efektivitāti**, vienlaikus ievērojot paredzēto. Plānojot kontroli, vairāk jāņem vērā izmaksu efektivitāte un riski, un kopējai pārvaldībai tas nozīmē, ka no **dalībvalstu puses jānāk drošākam apstiprin**

¹⁵ Atjaunināts pašnovērtējums attiecībā uz dienestu gatavību termiņā līdz 2004. gada 31. decembrim atbilst Iekšējās kontroles pamatprincipiem, SEC(2004)250, 2004. gada 3. marts.

¹⁶ Tas arī uzsvērts Kopsavilkumā par ĢD un dienestu 2003. gada darbības pārskatiem, COM(2004)418, 2004. gada 9. jūnijs.

¹⁷ Tostarp arī valstu aģentūrām centralizētās netiešās pārvaldības kontekstā.

Horizontālās funkcijas

Kolēģijai ir **kolektīva** politiskā un budžeta **atbildība** par Kopienu budžetu (ieskaitot finansējumu kopējās pārvaldības ietvaros). Tomēr Komisijas finanšu pārvaldība un kontroles sistēma ir pirmkārt vērsta uz atsevišķajiem ģenerāldirektorātiem un to, lai no ĢD saņemtu norēķinu/apliecinājuma deklarācijas. Iepriekš dominējoša ĢD līmeņa perspektīva nozīmē to, ka pieaug varbūtība, ka netiktu pietiekoši risināti vai mazināti nozīmīgi kontroles jautājumi/riski, kuru jomas pārklājas. Kā piemēru varētu minēt nevienādo noteikumu piemērošanu; nevienādo politiku uzbūvi un īstenošanu; grūtības, ar kādām jāstopas, lai apkopotu galvenos norēķinu datus un datus par informācijas pārvaldību, kas iegūstami no ĢD – un tas ir Komisijas centrālās norēķinu un pārvaldības informācijas pārskatu pamats. Dažas no šīm horizontālajām funkcijām darbojas labi, piem., Komisijas budžeta noteikšana. Komisija arī ir veikusi nozīmīgus uzlabojumus, lai nostiprinātu politikas koordināciju un saskaņotību, piemēram, veidojot augsta līmeņa sistēmas un izveidojot *DIGIT*. Tomēr dažas horizontālās funkcijas vēl nav pietiekoši aptvertas.

Finanšu regula tās 2002. gada pārskatītajā redakcijā neparedz skaidri un viennozīmīgi, lai grāmatvedis apliecinātu norēķinu integritāti, konsekveni un ticamību („patiesu un pareizu priekšstatu”). Tomēr šāds solis nostiprina kontroles sistēmu. Tas nodrošina Komisijas norēķinu konsekveni un ticamību un tādējādi sniedz Kolēģijai adekvātu aizsardzību.

Parakstīšanās par norēķiniem ir loģisks turpinājums grāmatveža pilnvarām noteikt grāmatvedības standartus: spēja parakstīties nozīmē, piemēram, to, ka persona uzņemas ticamības un saskaņotības pārbaudes, lai samazinātu atšķirības, piemērojot vai nepiemērojot noteikumus. Savukārt pieredzi, kas gūta no šīm pārbaudēm, grāmatvedis var izmantot, lai uzlabotu un pieņemtu noteikumus un procedūras, ja tādas vajadzīgas. Tas nenozīmē atkārtotu iepriekšējās vizēšanas ieviešanu atsevišķām darbībām un neierobežo acīmredzamu iespēju zemākā līmeņa darbiniekam pareizi piemērot noteikumus, tāpat kā jebkurā citā Komisijas darbības jomā.

Tādēļ IAS *iesaka*, lai grāmatvedis parakstītos par norēķiniem. Šī sistēmiskā atbildība nekādā ziņā nesamazina grāmatvežu atbildību garantēt tās informācijas ticamību, kas darīta pieejama grāmatvedim. Šobrīd ir jāievieš šis centrālais kopskats, jo jaunā uzkrāšanas principa grāmatvedības sistēma palielina grāmatvedības prasmes līmeni, kas nepieciešams visā Komisijā.

3. secinājums

Lai nodrošinātu norēķinu integritāti, konsekveni un ticamību, **grāmatvedim ir jāparakstās** par Komisijas norēķiniem, kas apliecina, ka tie sniedz patiesu un pareizu priekšstatu.

Grāmatvedim jābūt atbilstoši pilnvarotam, lai varētu veikt šo darbību, par ko viņš ir atbildīgs, nemainot ģenerāldirektoru atbildību par pamatā esošajām darbībām un tās informācijas ticamību, kas darīta pieejama grāmatvedim.

Vēl vien joma, kas rada bažas, ir riska pārvaldība. Riska pārvaldība, ja to efektīvi izmanto, kalpo par aktīvu pārvaldības līdzekli, lai identificētu šķēršļus politikas sasniegšanai un darbības mērķiem un lai palīdzētu pieņemt politiskus lēmumus, tostarp resursu prioritāšu noteikšanā un to iedalīšanā.

Kā konstatēts šajā pārskatā, riska pārvaldība Komisijā atrodas tikai sākuma stadijā. ĢD lielā mērā koncentrē uzmanību uz riska analīzi, un riska pārvaldība nav iekļauta regulārās pārvaldības procesos. Šāda situācija turpina pastāvēt, lai gan BUDG nesen uzsāka šajā jomā labvēlīgas iniciatīvas (tās ir sīkāk izskaidrotas šā pārskata tekstā). Ir jāīsteno Komisijas mēroga pieeja riska pārvaldībai, ieskaitot metodoloģiju un instrumentus, un tā rezultātā ir jāiegūst konsolidēts riska pārskats Komisijas līmenī (kas ļauj gūt pilnu priekšstatu par galvenajiem riskiem). Tas varētu būt izšķiroši tādu risku pārvaldībai, kas saistīti ar vairākiem ĢD, un labākai informētībai, Komisijai pieņemot lēmumus par resursu sadalījumu Stratēģiskās plānošanas un programmu sastādīšanas cikla ietvaros, un tas saskan ar labāko praksi.

4. secinājums

Jāīsteno **Komisijas mēroga riska pārskata process** (kas ļauj gūt pilnu priekšstatu par galvenajiem riskiem). Tas atvieglotu aktīvu riska pārvaldību, kas attiecas uz Komisijas galvenajiem mērķiem un lēmumu pieņemšanu par resursu sadalījumu, izmantojot pilnīgāku informāciju.